

FAGACEAE

Συστηματική κατάταξη:

Η οικογένεια διαιρείται σε τρεις υποοικογένειες με βάση μορφολογικούς διαγνωστικούς χαρακτήρες, ως εξής:

A. Υποοικογένεια Fagoideae: Χαρακτηρίζεται από ταξιανθία με μακρύ ή βραχύ μίσχο, που περιλαμβάνει ένα μοναδικό άνθος ή πολλά άνθη σε μια μασχαλιαία ομάδα με μορφή κεφαλίου.

Fagus spp. (Οξυές): Αρσενική ταξιανθία μακρόμισχη, με πολλά άνθη. Οι στύλοι στα θηλυκά άνθη είναι μακριοί. Αντιπρόσωπος: *Fagus sylvatica*.

Nothofagus spp. : Αρσενική ταξιανθία άμισχη, ή βραχύμισχη, με ένα έως τρία άνθη και στύλοι των θηλυκών ανθέων είναι κοντοί.

B. Υποοικογένεια Castanoideae: Αρσενικές ταξιανθίες ιουλόμορφες, τα άνθη έχουν συνήθως 12 στήμονες, με τα νήματα να ενώνονται με τους ανθήρες στην ράχη τους. Ανθήρες με μήκος περίπου 0,25 mm.

Castanea spp. (Καστανιές): Το κύπελλο έχει τις βαλβίδες ενωμένες, όταν είναι σε νεαρή ηλικία. Οι στύλοι είναι 6 ή περισσότεροι. Φυτά φυλλοβόλα. Αντιπρόσωπος *Castanea sativa*.

Γ. Υποοικογένεια Quercoideae: Αρσενικές ταξιανθίες ιουλόμορφες, τα άνθη έχουν συνήθως 6 στήμονες, με τα νήματα να ενώνονται με τους ανθήρες στην βάση τους. Ανθήρες με μήκος 0,5 - 1 mm.

Quercus spp. (Βελανιδιές, Δρύς): (Τα θηλυκά άνθη είναι μονήρη στην ταξιανθία. Η εγκάρσια τομή του καρπού είναι στρογγυλή. Κύπελλο χωρίς λοβούς.)

Quercus

• **Οικογένεια Fagaceae - γένος Quercus**

• **500 είδη παγκοσμίως**

• **25 είδη στην Ευρώπη**

• **13 είδη στην Ελλάδα**

- Το γένος περιλαμβάνει φυλλοβόλα και αειθαλή είδη προσαρμοσμένα σε ένα φάσμα περιβάλλοντος
- Τα δρυοδάση εκτείνονται από την παραλιακή ζώνη (τις ακτές) μέχρι την ζώνη της οξιάς (1800 μ.) σε ποικίλα κλιματεδαφικά περιβάλλοντα.
- Τα δάση Δρυός (*Quercus*) στα ελληνικά βουνά απαντούν στα μεσαία υψόμετρα και κατανέμονται σε συνεχείς ζώνες. Σχηματίζουν αμιγή ή μικτά δάση με αντιπροσωπευτική χλωριδική σύνθεση

Τα αυτοφυή είδη του γένους *Quercus* στην Ελλάδα

Επιστημονική Ονομασία		Ελληνική Ονομασία
Γένος	Είδος	
<i>Quercus</i>	<i>cerris</i>	Δρυς ευθύφλοια
<i>Quercus</i>	<i>coccifera</i>	Πρίνος, πουρνάρι
<i>Quercus</i>	<i>conferta</i> <i>Q. frainetto</i>	Δρυς πλατύφυλλη
<i>Quercus</i>	<i>petraea</i>	Δρυς απόδισκος
<i>Quercus</i>	<i>euboica</i>	Δρυς ευοϊκή
<i>Quercus</i>	<i>ilex</i>	Αριά
<i>Quercus</i>	<i>infectoria</i>	Δρυς βαφική
<i>Quercus</i>	<i>macedonica</i> <i>Q. trojana</i>	Δρυς μακεδονική
<i>Quercus</i>	<i>macrolepis</i> <i>Q. aegilops</i>	Βελανιδιά
<i>Quercus</i>	<i>pedunculata</i> <i>Q. robur</i>	Δρυς ποδισκοφόρα, ρουπάκι
<i>Quercus</i>	<i>pedunculiflora</i>	Δρυς χνοώδης ποδισκοφόρα
<i>Quercus</i>	<i>pubescens</i> <i>Q. lanuginosa</i>	Δρυς χνοώδης, Ασπροβελανιδιά
<i>Quercus</i>	<i>aucheri</i>	

Α. Φυλλοβόλα

Πλατύφυλλη δρυς (*Quercus frainetto*)

Είδος που μπορεί να ξεπεράσει σε ύψος ακόμη και τα 20 μ., με κόμη στην αρχή ωοειδή και στη συνέχεια κυκλική. Τα φύλλα του είναι πολύ μεγάλα, με λοβωτές παρυφές. Τα άνθη είναι μονογενή και το φυτό μόνοικο. Είναι είδος ημισκιάφυτο και προτιμά ασβεστολιθικά και πυριτικά πετρώματα και οφιόλιθους.

Δρυς χνοώδης (*Quercus pubescens*)

Αποτελεί μαζί με την πλατύφυλλη δρυ, το πιο συνηθισμένο είδος των Ελληνικών δασών. Χαρακτηριστικό των φύλλων είναι το πυκνότατο χνούδι της κάτω πλευράς και ο κοντός χνουδωτός μίσχος. Είναι θερμόβιο και φωτόφιλο είδος.

Δομή

Quercus pubescens WILLD.
©Bernd Liebermann

Δομή

Φύλλο - Καρπός

Ήμερη βελανιδιά (*Quercus macrolepis*)

Η ήμερη βελανιδιά είναι **είδος φυλλοβόλο** ή ημιαειθαλές, ολιγαρκές, και φωτόφιλο. Μπορεί να φθάσει σε ύψος πάνω από 15 μ. , ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες εδάφους και μικροκλίματος. Τα φύλλα της έχουν σχήμα ωοειδές και δερματώδη υφή, είναι λίγο πριονοτά στα άκρα, στο πάνω μέρος είναι στιλπνά και από κάτω χνοώδη, διατηρούνται δε μέχρι αργά το χειμώνα. Ο καρπός της, πολύ μεγαλύτερος των άλλων ειδών βελανιδιάς, ωριμάζει ανά διετία και συλλέγεται τους μήνες Σεπτέμβριο έως και Νοέμβριο.

Δομή

Καρπός

Φύλλο

Δρυς ευθύφλοιος (*Quercus cerris*)

Ονομάζεται έτσι γιατί ο φλοιός της σχίζεται σε ίσες γραμμές κατά μήκος του κορμού. Στη χώρα μας σχηματίζει μεικτά δάση με άλλα είδη βαλανιδιάς.

Δομή

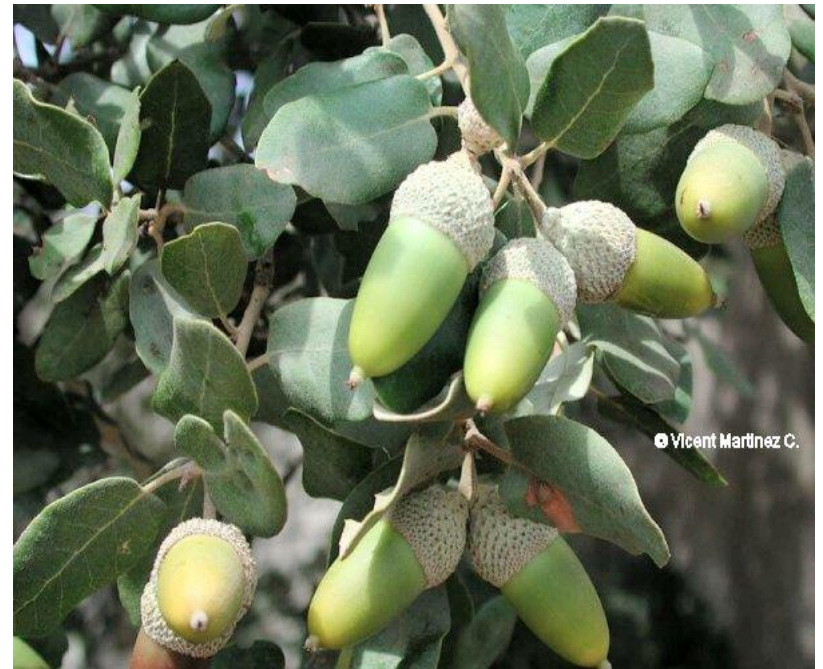
Φύλλο

Β. Αείφυλλα

Αριά (Quercus ilex L.)

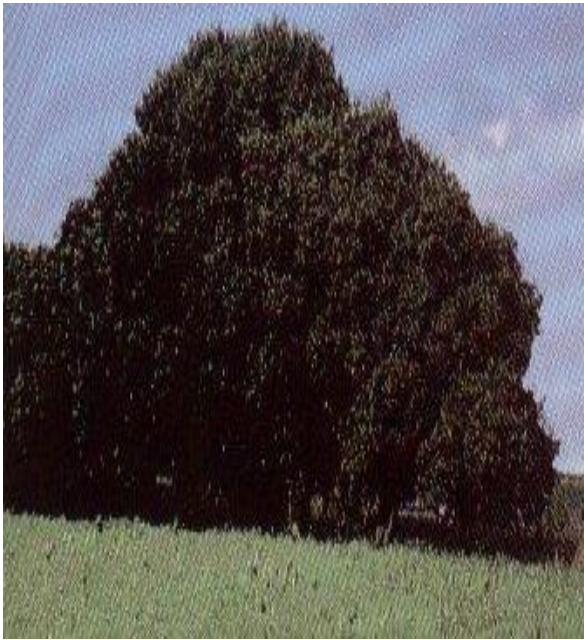
Δομή

Καρπός – Φύλλο

Δρυς κοκκοφόρος ή πρίνος ή Πουρνάρι (*Quercus coccifera*)

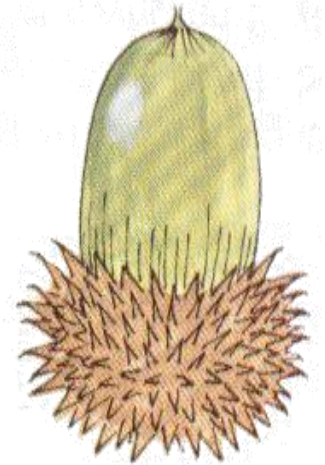
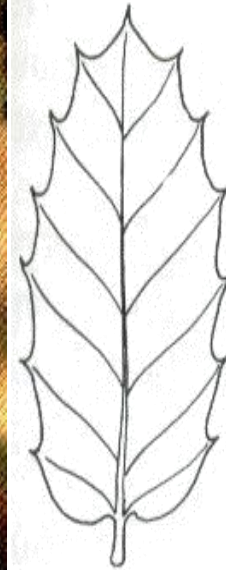
Είναι αείφυλλο δένδρο που φθάνει ύψος τα 15 μ. και διάμετρο κόμης τα 25 μ. Όμως συνήθως αναπτύσσεται σε περιοχές με έντονη βοσκή ή υπερξύλευση, καταλαμβάνοντας τους χώρους των φυτών που δεν αντέχουν στην υπερεκμετάλλευση και έτσι εμφανίζεται ως μικρός ή μεγάλος πολύκλαδος αείφυλλος σκληρόφυλλος θάμνος.

Δομή

Καρπός

Φύλλο - Καρπός